

'ભૂદાનયાત્રા' જેવી જ 'શિક્ષણ ભવન યાત્રા'

- ભદ્રાચુ વછરાજાની

કેશુ ભગતે ૩૦૯ શિક્ષણ ભવન બાંધવાનો સંકલ્પ કર્યો છે કે જેમાં ક્યાંય એમનું નામ નથી!!
"આમ હું સ્વભાવે તાર્કિક માણસ છું. કોઈ કહે ને માની લીધું એવો મારો સ્વભાવ નથી. કોઈનો અનાદર કરવાનો નહીં પણ ઊંડું જાણવાનો સ્વભાવ છે. એટલે જ મારા બહુ બધા માર્ગદર્શક છે, બહુ બધા પ્રેરક છે અને બહુ બધા ગુરુઓ છે. થોડા આપણે વધારે સક્ષમ થયા એટલે આદિવાસી વિસ્તારમાં જવાનું નક્કી કર્યું, કારણ કે વિનોબા ભાવેને વાંચેલા જેના હિસાબે પેલો છેવાડાના માણસનો વિચાર તો ઘર કરી ગયેલો. આદિવાસી વિસ્તારમાં જવાનું ચાલુ કર્યું એટલે ત્યાંની અસુવિધા, ત્યાંની ગરીબાઈ બહુ બધું અસર કરી ગયું.

એક કમળાપુર ગામ છે ત્યાં ગયા. શાળામાં અમે લોકો બેઠા હતા ને સામે બાળકો બેઠા હતા. એમાં એક દીકરીને મેં ઊભી કરી, ઊભી થઈને એ રડવા માંડી, એટલે મેં બાજુમાં બેઠેલા ટીચરને પૂછ્યું કે, આ રડે છે કેમ? તો ટીચર એ કહ્યું કે, એનાં મા-બાપ કોઈ નથી ને પહેર્યે એક જોડી કપડાં જ છે, એનો ભાઈ પણ અહીંયાં છે ને કોઈ એમનું છે નહીં!!! આ ઘટના મારા હૃદયમાં ઊંડી અસર છોડી ગઈ, કેમ કે મેં મારા બાળપણમાં એટલી ગરીબી જોઈ છે. કોઈ દિવસ નવાં કપડાં નથી પહેર્યાં કે દિવાળીમાં કોઈ દિવસ નવા ફટાકડા નથી ભાળ્યા, કોઈ દિવસ પેટ ભરીને સાદું કે મિષ્ટાન નથી ખાધું. બહુ ગરીબાઈ જોયેલી એટલે અપમાન પણ એ ઉંમરમાં બહુ સહન કર્યાં હતાં મેં, આ બધું તાજું થયું ત્યાં."

"અને પછી બે'ક ગાઉ દૂર ગયા ત્યાં ધોરણ ૭થી ૧૨ ચાલતું હતું, જે ઝીણાભાઈ દરજીએ સ્થાપેલી સંસ્થા.. અને ત્યાંથી ડિમાન્ડ આવી કે

કન્યા છાત્રાલય બનાવી ઘો તો સારું. તો મેં ઘનશ્યામ ભોજાણીને વાત કરી કે તું પાર્ટનર થા, તો ભવન બાંધવાનો સંકલ્પ લઉં. એટલે એમણે કહ્યું, કંઈ વાંધો નહીં. એટલે છાત્રાલય બનાવવાનું નક્કી કર્યું. એ માટે અમારા એક કર્મચોગી મિત્ર એક કોન્ટ્રાક્ટરને લઈને આવ્યા ઓફિસે. એને પૂછ્યું તો કોન્ટ્રાક્ટર કહે, આમાં મારો ૨૦% નફો હોય છે. હવે મેં વિચાર્યું કે એ ૨૦% કહે એટલે અમારી વેપારી ભાષામાં ૩૦% તો સામાન્ય હોય. મને થયું કે આ કામમાં નફાવાળું ના ચાલે. મારું મિત્રવર્તુળ સારું ને જોડે કામ કરે તેવા. એટલે કર્મચોગી પંદર કપલને મેં ઘરે જમવા બોલાવ્યાં. અને વિચાર સમજાવ્યો. આપણને આ કંઈ રીતે સસ્તું પડે? આપણે કોના માટે આ મટીરિયલ લઈએ છીએ, એ જો આપણે વેપારીને સમજાવવામાં સફળ રહીએ તો નફો તો આમ નીકળી જશે. પણ જો આપણે કરુણાથી વાત સમજાવીશું અને ભાવિ પેઢી માટે શિક્ષણ ભવન બાંધવું છે તે વાત ગળે ઉતરાવી શકીશું તો એ ૧૦ ટકા માઈનસમાં પણ કામ કરશે. હવે એમાં અમે લેબર કોન્ટ્રાક્ટરથી માંડીને બધા મટીરિયલમાં સફળ ગયાં. તો અમારું જે ભવન બન્યું એ બન્યું ઘણું સસ્તું બન્યું અને જે જોવે એને એમ થાય આટલા રૂપિયામાં આવડું ભવન?

ડૉ. ભદ્રાચુ વછરાજાની

મને જુસ્સો બરાબર ચડ્યો હતો કે દૂર દરાજનાં બાળકોને શિક્ષણથી વંચિત નથી રાખવાં. હવે આ લોકાર્પણનું કોઈ આગવું આયોજન ન હતું, પણ એમાં હું પ્રવચન કરવા ઊભો થયો. સ્વાભાવિક રીતે જ હું નામ આપવાથી થાકેલો માણસ હતો, એનું કારણ એ હતું કે મારા ગ્રાન્ડફાધરે આજથી લગભગ સવા સો વર્ષ પહેલાં હડિયાદમાં ત્રણ વડીલોએ થઈને મંદિર બનાવ્યું હતું, એમાં ત્રીજા વડીલ મારા ગ્રાન્ડ-ફાધર. અને હું નાનો હતો ત્યારે અમારાં જેનાં જેનાં નામ હતાં એની, જેનાં ન હતાં એને ઈર્ષા થતી અને હતાં એને અહમ થતો. આ મારી નાની ઉંમરમાં આ બધી ચર્ચાઓ મેં વારંવાર-વારંવાર સાંભળેલી. સામાજિક કામમાં મને મારો આત્મા કોરી ખાતો

નેવું ટકા લોકો અન્ય વ્યક્તિઓની જિંદગીના ન્યાયાધીશો બની બેઠા હોય તેવી વાતો કરતા હોય છે.

હતો કે, વેપાર તો ગણિતથી કરીએ પણ દાન પણ ગણિતથી જ કરવાનું?? એમાં આત્મામાંથી સૂર નીકળ્યો કે આપણે 11 ભવન બનાવીશું. પર્યાસ ટકા આર્થિક યોગદાન અમે આપીશું અને પર્યાસ ટકામાં સહયોગી દાતાઓ જે જોડામ તે. પરંતુ ક્યાંય પણ ભવન ઉપર સિમેન્ટથી મોટું નામ લખાય એ માત્ર એમનું, દાતા પરિવારની તકતી એમની, લોકાર્પણકર્તાની તકતી એમની, અમે ક્યાંય નામ નહીં રાખીએ. કેમ કે હું થાકેલો હતો. મારો આત્મા મને પીડતો હતો. એ તે દિવસે એને વાચા આપી એટલે ત્યાં ને ત્યાં ચાર પાર્ટનર મળી ગયા. ચોથાનું લોકાર્પણ હતું, ત્યાં અગિયાર ભવન માટેનાં દાન જાહેર થઈ ગયાં, ચાલુ ફંક્શને!! એટલે મેં બે-પાંચ મિનિટ વિચાર્યું ને છેલ્લે પૂછ્યું કે, મારી અંદરનો અવાજ શું કહે છે? તો અંદરનો અવાજ પોઝિટિવ હતો કે આમાં આગળ વધવું જોઈએ. એટલે જાહેર કર્યું કે આપણી કોઈ બાઉન્ડરી નથી. જો આપણને વધુ દાતાઓ મળશે તો આપણે વધુ ભવન બનાવીશું. એટલે પછી પચીસનો સંકલ્પ કર્યો. એમાં પચીસ દાતા થઈ ગયેલા...”

કેશુભાઈ નવા યુગના વિનોબાજી હોય તેવું લાગે છે ને?? તેમની સાથેની ગોષ્ઠી તો ઘણી લાંબી છે પણ સૌની જાણ માટે કે કેશુભાઈએ છેલ્લે 309 શાળા કે છાત્રાલયનાં ભવનો બાંધવાનો સંકલ્પ લીધો છે અને 309માંથી 181 શિક્ષણ ભવનોના લોકાર્પણ થઈ ચૂક્યા છે. અરે, 309માંથી 267 ભવન માટેના દાતાઓ પણ નક્કી થઈ ચૂક્યા છે. અને હા, હવે કેશુભાઈની આ શિક્ષણ ભવન અર્પણની યાત્રા કેવળ ગુજરાત સુધી સીમિત નથી રહી, પરંતુ ભારતનાં પંદર રાજ્યો સુધી વિસ્તરી ચૂકી છે. તેઓએ જબરી ટીમ બનાવી છે અને મોઢામાં આંગળાં નાખી જઈએ એવું સઘન આયોજનનું નેટવર્ક ગોઠવી લીધું છે.

શ્રી કેશુભાઈ ગોટી કેવળ એક નહીં એમનું આખું કુટુંબ, મિત્રો, સંબંધીઓ એમને વ્હાલથી ‘કેશુભગત’ કહે છે, કારણ કે તેઓ ખરા અર્થમાં શિક્ષણ અને માનવની ભક્તિમાં લિન બની ગયા છે, એટલે હોંશભેર અને જોશભેર એક મોજીલો

કાફલો સાથે લઈને સાચા અર્થમાં શિક્ષણની યાત્રા કરી રહ્યા છે. કદાચ આ લેખ આપ વાંચશો ત્યાં સુધીમાં કેશુભાઈનો સંકલ્પ આગળ ને આગળ વધી ચૂક્યો હશે.

‘ઘી’ સારું કે નરસું

ઘી આપણા શરીરની અંદર લુબ્રિકેશન કે ઉંજણનું કાર્ય કરે છે. દરેક સાંધાની વચ્ચે રહેલા પ્રવાહી કે સાયનોવીયલ ફ્લ્યુડનું કાર્ય સાંધાને ઘસાતા અટકાવવાનું છે. ઘી આ રીતે સાંધાને ઘસાતા અટકાવવામાં મદદરૂપ થાય છે.

આ સિવાય લોહીની નળીઓની લચક જાળવી રાખવા, મગજના ન્યુરોન્સ પરના પડ માયલીનશીથને મજબૂત રાખવામાં અને હોર્મોન્સ બનાવવામાં ઘી મદદરૂપ થતું રહે છે.

ઘીમાંથી વિટામીન ‘એ’ મળે છે, સુપાચ્ય ચરબી મળે છે અને મગજ તેમજ સાંધાને મદદરૂપ તત્ત્વ મળે છે. ઘીમાંથી પ્રોટીન મળે છે, આંતરડાંની અંદર નરમાશ આવે છે. આંખો સારી રહે છે, કારણ કે ઘીમાં વિટામીન ‘એ’ છે. ઘીથી હાડકાં પણ સારાં રહે છે.

ટૂંકમાં ઘી ઘડપણને દૂર રાખે છે. બીજી બાજુની વાત જોઈએ : લોકો કહે છે કે ઘીથી કોલેસ્ટ્રોલ વધે છે, પણ હકીકતમાં તો તણાવથી કોલેસ્ટ્રોલ વધે છે, આળસથી અને અનિદ્રાથી કોલેસ્ટ્રોલ વધે છે. આપણે એવું માની લીધું છે કે ઘીથી વજન વધે છે પણ વાસ્તવમાં વ્યાયામના અભાવથી પણ વજન વધે છે.

ઘીને સમજવામાં મોટા મોટા ડોક્ટરો અને વિજ્ઞાનીઓ થાપ ખાઈ ગયા છે. આમ તો આપણે આહારને, રોગને સમજવા જઈએ ત્યાં જ પાછા પડીએ છીએ. જો આપણે આપણાં શરીરને, સંજોગોને અને ઉછેરને સમજીએ તો તે સૌથી વધારે સારું છે.

સંસ્થાપક : સંત 'પુનિત'

February, 2024

જનકલ્યાણ

તંત્રી/સંપાદક - ડૉ. હરીશ દ્વિવેદી
Editor - Dr. Harish Dwivedi

(ગુજરાતી માસિક)
JANKALYAN (Gujarati Monthly)

પ્રકાશક - આનંદ જનકકુમાર ભટ્ટ
Publisher - Anand J. Bhatt

વર્ષ : ૭૩
Vol : 73

અંક : ૧૧
Issue No. : 11

તારીખ : ૨૧/૦૨/૨૦૨૪
Date : 21/02/2024

વાર્ષિક લવાજમ : રૂ. ૩૦૦ = ૦૦
Annual Subscription : Rs. 300 = 00

પ્રકાશન સ્થળ : પુનિત સ્મૃતિ, સંત પુનિત માર્ગ, મણિનગર અમદાવાદ - ૩૮૦૦૦૮
Place of Publication : Punit Smruti, Sant Punit Marg, Maninagar, Ahmedabad - 380008